

RAADSBERICHT

(voor de leden van de raad en de algemene raadscommissie)

Van : het college van burgemeester en wethouders

Aan : de raads- en commissieleden

Datum : 10 december 2014

Nr. : 2014-91

Portefeuillehouder: burgemeester Cazemier

Onderwerp : beantwoording vragen raadscommissie over raadsvoorstel aanwijzing economische activiteiten in het algemeen belang

Geachte raads- en commissieleden,

De Algemene raadscommissie heeft op 2 december ons voorstel inzake de aanwijzing van activiteiten in het algemeen belang besproken. Wij hadden in ons voorstel vermeld dat wij met ons voorstel geen wijziging van de bestaande praktijk beogen. Ons voorstel riep niettemin vragen op. De burgemeester heeft als portefeuillehouder die vragen goeddeels tijdens de commissievergadering beantwoord.

Voordat wij toekomen aan onze nadere reactie willen wij nog het volgende opmerken over het karakter van een besluit tot aanwijzing als activiteit in het algemeen belang.

Wij hebben in ons voorstel vermeld dat de wet géén verbod bevat voor overheden om economische activiteiten te verrichten. De wet stelt alleen voorwaarden die overheidslichamen in acht moeten nemen als zij economische activiteiten verrichten. Een gemeente kan dus ook economische activiteiten verrichten die niet zijn aangewezen als activiteit in het algemeen belang, mits zij daarbij dan wel de voorwaarden nakomt die de wet stelt. Het is anderzijds ook denkbaar dat de gemeente op enig moment afziet van het uitvoeren van een activiteit, hoewel die activiteit is aangewezen als activiteit van algemeen belang. Dit kan zich bijvoorbeeld voordoen als commerciële partijen alsnog in staat en bereid zijn die economische activiteit te verrichten. De aanwijzing als "activiteit in het algemeen belang" maakt niet dat de gemeente verplicht is die activiteiten daadwerkelijk uit te voeren.

Onze reactie op vragen vanuit de commissie

1. Vanuit de commissie is gevraagd of er klachten zijn ingediend door het bedrijfsleven in verband met oneerlijke concurrentie door economische activiteiten van de gemeente.

Er zijn door het bedrijfsleven geen klachten ingediend over oneerlijke concurrentie vanwege economische activiteiten door de gemeente Dinkelland.

2. Vanuit de commissie werd opgemerkt dat artikel 87 van het EU-verdrag niet gevonden kon worden.

Wij hebben de verwijzing in ons voorstel naar het - vanouds bekende - artikel 87 van het EU-verdrag overgenomen uit artikel 25j van de Mededingingswet. Kennelijk evenmin als de wetgever, hebben wij ons daarbij gerealiseerd dat dit artikel inmiddels is vernummerd en als artikel 107 is opgenomen in het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie. Het gaat hier, zoals de burgemeester in de raadscommissie heeft uiteengezet, om het artikel betreffende staatssteun.

3. Met betrekking tot punt 4, de verhuur maatschappelijk vastgoed, werd vanuit de commissie gevraagd of de keuze "lagere huur" dan wel "verhuur tegen integrale kostprijs maar wel een hogere subsidie", door ons college wordt gemaakt dan wel door uw raad.

Wij overleggen met een potentiële huurder over een redelijke huurprijs. Verhuur is immers op grond van de Gemeentewet een bevoegdheid van het college. Wat betreft de informatie aan uw raad handelen wij conform de door uw raad vastgestelde Richtlijn vormgeving en invulling voorhangprocedure artikel 169 lid 4 Gemeentewet ([Gemeentebld 2013, 12](#)).

4. Met betrekking tot punt 3 betreffende het in bruikleen geven van afzettingmaterialen is gevraagd of de gemeente deze afzettingmaterialen hetzij om niet dan wel tegen geringe vergoeding ter beschikking stelt.

Het beschikbaar stellen van deze materialen gebeurt om niet. De betrokken vereniging of organisatie moet de materialen zelf ophalen en terugbrengen. Wij nemen de zinsnede "of tegen geringe vergoeding" daarom terug uit ons voorstel. Het concept-raadsbesluit spreekt niet over het al dan niet verschuldigd zijn van een vergoeding en omschrijft de aan te wijzen activiteit als "het beschikbaar stellen en plaatsen van materialen voor evenementen en activiteiten van niet-commerciële organisaties". Het concept-raadsbesluit behoeft dus geen aanpassing.

De burgemeester heeft uiteengezet tijdens de commissievergadering dat het hier gaat om een historisch gegroeide situatie, waarbij de gemeente afzettingmaterialen, waarover zij toch al beschikt, zonder veel administratieve rompslomp ter beschikking stelt aan verenigingen. Wij vermeldden hiervoor al dat de aanwijzing als "activiteit van algemeen belang" niet betekent dat de gemeente zonder meer verplicht is om de activiteit te verrichten. De gemeente zal ook in de toekomst niet gehouden zijn om er voor te zorgen dat er altijd voldoende afzettingmaterialen beschikbaar zijn om aan de externe vraag te voldoen.

Het is dus mogelijk dat de gemeente op een bepaald moment geen materiaal kan uitlenen, bijvoorbeeld omdat zij het materiaal zelf nodig heeft of omdat zij het materiaal heeft uitgeleend aan een andere vereniging of organisatie. Dit hoeft niet bezwaarlijk te zijn. Het is namelijk zeer wel mogelijk voor verenigingen om afzettingmaterialen bij particuliere bedrijven te huren.

5. Vanuit de commissie is gevraagd naar de aard van de ongewenste maatschappelijke effecten indien in alle gevallen kostendekkende tarieven ingevoerd zouden worden.

In het concept-raadsbesluit hebben wij de aan te wijzen economische activiteiten genoemd. Wij hebben de ongewenste maatschappelijke effecten met betrekking tot elk van deze activiteiten naar voren gebracht op pagina 2 van ons voorstel, onder

"Argumentatie". Wij zullen hierna nader ingaan op onze argumenten met betrekking elke door ons genoemde activiteit. Wij herinneren er daarbij aan dat wij met ons voorstel geen wijziging van de bestaande praktijk beogen.

1. het om niet beschikbaar stellen van vergaderruimten;
Vergaderruimte wordt alleen beschikbaar gesteld voor vergaderingen die op enigerlei wijze gerelateerd zijn aan de gemeente of waarbij het gemeentelijk belang is betrokken, zoals fractievergaderingen en vergaderingen van (advies)commissies. Indien de gemeente geen vergaderruimte beschikbaar zou stellen, zouden deze vergaderingen elders moeten worden gehouden. Dat zou kunnen in openbare gelegenheden. Dat is omslachtiger en zou nodeloos extra kosten met zich zou brengen. Het zou wellicht ook kunnen in de privésfeer, bij een van de deelnemers thuis. Maar dat is onnodig belastend en zou waarschijnlijk ook de efficiëntie van de vergaderingen niet ten goede zou komen.
 2. het om niet beschikbaar stellen van (gedeelten van) gemeentelijke gebouwen voor exposities, uitvoeringen e.d.:
als de gemeente gemeentelijke gebouwen voor exposities, uitvoeringen e.d., zou dit kunnen betekenen dat die exposities en uitvoeringen geen doorgang meer kunnen vinden, omdat het op commerciële basis huren van accommodatie gedurende meerdere achtereenvolgende dagen misschien niet altijd mogelijk is en in elk geval ook hogere kosten met zich zou brengen.
 3. het beschikbaar stellen en plaatsen van materialen voor evenementen en activiteiten van niet-commerciële organisaties;
het niet beschikbaar stellen van afzettingmaterialen zou kunnen betekenen dat organisatoren van evenementen hetzij met hogere kosten geconfronteerd worden dan wel dat zij besluiten om slechts de meest minimale veiligheidsmaatregelen te treffen;
 4. verhuur maatschappelijk vastgoed;
indien maatschappelijk vastgoed alleen nog tegen kostprijs zou worden verhuurd, zou dit kunnen betekenen dat maatschappelijke organisaties genoeg moeten nemen met een goedkoper en daardoor mogelijk minder geschikte accommodatie dan wel moeten afzien van het hebben van een eigen accommodatie;
 5. leegstandsbeheer;
het is in het algemeen belang dat gemeentelijk vastgoed niet leeg staat, ook als dat betekent dat vastgoed in bruikleen wordt gegeven of wordt verhuurd voor minder dan de integrale kostprijs;
 6. verhuur/exploitatie van sportaccommodaties.
Wij vinden het van belang dat jong en oud zo veel in de gelegenheid zijn om sport te beoefenen en dat daarvoor betaalbare sportaccommodaties in de gemeente beschikbaar zijn.
6. Vanuit de commissie is gevraagd of wij wellicht voornemens zijn kostendekkende tarieven in rekening te brengen en daar dan extra subsidie tegenover te stellen.

Dat is niet onze intentie. In ons voorstel hebben wij aangegeven dat de strekking van ons voorstel is om de bestaande praktijk voor te zetten. Een praktijk waarbij wij

- eerst de integrale kostprijs bepalen,
- vervolgens ten minste die integrale kostprijs in rekening brengen; en
- vervolgens een hogere subsidie te verstrekken om de hogere tarieven te compenseren,

heeft naar onze mening geen zodanige voordelen dat die opwegen tegen de nadelen van extra administratieve handelingen.

De burgemeester heeft ons standpunt tijdens de commissie ook al toegelicht. Maar uw raad zou hier anders over kunnen denken, zodat wij deze mogelijkheid in ons voorstel volledigheidshalve toch genoemd hebben.

7. Vanuit de commissie is gevraagd welke particuliere ondernemers wel of niet worden geschaad als de gemeente sportaccommodaties verhuurt en exploiteert. Of dat hier mogelijk in de toekomst een probleem kan ontstaan.

In ons voorstel hebben wij aangegeven dat volgens ons ondernemers niet worden geschaad. In de gemeente Dinkelland zijn er geen particulier geëxploiteerde sportaccommodaties, zoals sporthallen, gymlokalen, sportvelden of tennishallen, die concurrentie ondervinden van de gemeentelijke sportaccommodaties. En wij verwachten ook niet dat er in de naaste toekomst particulieren zullen opstaan met plannen om dit soort sportaccommodaties op commerciële basis te realiseren.

8. Vanuit de commissie is gevraagd of het beschikbaar stellen van openbare ruimten, straten en pleinen niet óók zou moeten worden aangemerkt als dienst van algemeen belang.

Het beschikbaar stellen van openbare ruimte is geen economische dienst maar een overheidstaak die naar haar aard niet door particulieren kan worden verricht. De openbare ruimte staat kosteloos voor iedereen open. Voor gewoon gebruik en voor bijzonder gebruik.

Zoals door de burgemeester aangegeven is echter voor bijzonder gebruik veelal wel een vergunning nodig. Daarbij wordt dan getoetst of de voorgenomen, bijzondere activiteit kan worden toegelaten in de openbare ruimte. Alleen verband met de behandeling van de vergunningaanvraag kunnen dan leges in rekening gebracht worden. Maar voor het gebruik voor evenementen van de openbare ruimte als zodanig brengt de gemeente geen tarief in rekening.

9. Vanuit de commissie is gevraagd of het beschikbaar stellen van kennis uit het ambtelijk apparaat moet worden aangewezen als dienst van algemeen belang.

De gemeente levert geen economische diensten in de vorm van kennis uit het ambtelijk apparaat.

10. Vanuit de commissie is gevraagd wat de situatie is na 2017.

Ingevolge artikel III van de Wijzigingswet Mededingingswet vervallen de betreffende artikelen in de Mededingingswet in 2017. Maar bij Koninklijk Besluit kan worden bepaald dat deze artikelen niet vervallen. In dat geval verandert er niets in 2017. Ook is het mogelijk dat de betreffende artikelen bij wet, al dan niet in een enigszins gewijzigde vorm, opnieuw worden vastgesteld. Een en ander zal afhankelijk zijn van het verslag dat de Minister van Economische Zaken nog zal uitbrengen aan de Staten-Generaal over de doeltreffendheid en de effecten van de wet in de praktijk. Wij kunnen daarover nu nog niets zeggen.

11. Een vraag van uit de commissie was of gebruikers van gemeentelijke accommodaties aansprakelijk kunnen worden gesteld als blijkt van schade. Een tweede vraag in dit verband is of de gemeente controleert of organisatoren van tentoonstellingen en evenementen een WA-verzekering hebben.

Zoals de burgemeester al meedeelde in de commissie, controleert de gemeente wel na afloop van een evenement of er schade is. Eventueel stelt zij degenen die voor de schade aansprakelijk zijn aansprakelijk. Maar, zoals de burgemeester eveneens meedeelde in de commissie, controleert de gemeente niet of organisatoren WA-verzekerd zijn.

Als er schade ontstaat zijn er in beginsel twee mogelijkheden. De schade kan zijn veroorzaakt, zonder dat iemand daarvan een verwijt kan worden gemaakt. In dat geval is er geen wettelijke aansprakelijkheid en zal een WA-verzekering niet uitkeren. Door publiek toe te laten in haar eigendommen, aanvaardt de gemeente tot op zekere hoogte het risico dat er schade kan ontstaan. Dit is voor de gemeente niet wezenlijk anders dan voor een particulier die bezoek toelaat in zijn woning. Uiteraard heeft de gemeente gebouw en inventaris wel zelf verzekerd.

Het is ook mogelijk dat er iemand wel een verwijt gemaakt wordt. In dat geval kan de dader aansprakelijk gesteld worden. Dat kan onder omstandigheden de organisator van het evenement zijn. Maar het zou ook een bezoeker kunnen zijn. Er zijn dan wederom twee mogelijkheden: 1) Er is sprake van opzet of grove schuld dan wel 2) er is sprake van schuld in de zin van onachtzaamheid.

1. Ook bij opzet of grove schuld zal een WA-verzekering niet uitbetalen. De schade is dan immers niet het gevolg van een onzeker voorval. De schade wordt dan op de dader zelf verhaald.
2. Bij verwijtbaarheid vanwege onachtzaamheid zal een WA-verzekering wel uitbetalen. Het afsluiten van een WA-verzekering is zinvol en noodzakelijk. Dit is zo vanzelfsprekend dat het niet afgesloten hebben van een verzekering wellicht zelfs als wanbestuur zou kunnen worden aangemerkt. Wij nemen dan ook aan dat de meeste verenigingsbesturen zorg gedragen zullen hebben voor het afsluiten van een goede WA-verzekering. Maar wij controleren daar niet op als wij ruimtes beschikbaar stellen voor activiteiten.

12. Het door de burgemeester toegezegde overzicht van gemeentelijk maatschappelijk vastgoed treft u als bijlage bij dit raadsbericht aan.

Het college van burgemeester en wethouders
van de gemeente Dinkelland

Namens dezen,

Roel Cazemier
burgemeester